

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoE/97/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4209215423
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4209215423.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSŤ, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Advocate, s. r. o. so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 36 865 141, proti povinnej: V. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., A. N. XXXX/X, o vymoženie 533,29 eura s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 15. augusta 2012 č. k. 5Er/1144/2009-31 v spojení s opravným uznesením zo dňa 20. januára 2014 č. k. 5Er/1144/2009-47, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením z r u š u j e a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením v spojení s opravným uznesením súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Záhradnícka 60, Bratislava zo dňa 13. 11. 2009 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. 5Er/1144/2009 (EX 11848/09) zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 39, § 53 ods. 1, 4 písm. r), § 53 ods. 5, § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a bodom 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru a zistil, že zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bránila tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku išlo aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej mal možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Možnosť voľby pre spotrebiteľa bola len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia. Súd pri zisťovaní, či nejde o neprijateľnú rozhodcovskú doložku, skúmal všetky dôležité skutočnosti, ktoré vyvolávajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Zároveň poukázal na skutočnosť, že doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa, ale na začiatku zmluvného vzťahu. Tým, že takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, bola v zmysle ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neplatná. Poukázal pritom na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 21. 03. 2012, sp. zn. 6Cdo 1/2012. Okrem toho mal za to, že právomoc exekučného súdu nespočívala v tom, že by mohol meniť alebo rušiť rozhodnutia rozhodcovského súdu, ale v tom, že nepripustí výkon rozhodcovského rozhodnutia, ak odporuje zákonu alebo dobrým mravom. Nakoľko súd pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dospel k záveru, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľnú rozhodcovskú doložku, rozhodol tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci, spočívajúcim v prekročení rámca preskúmvacej činnosti zverenej zákonom č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších právnych predpisov a v jeho nadväznosti na zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní. Mal za to, že súd na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Zdôraznil, že formálne preskúmvanie exekučného titulu sa obmedzuje na dodržanie všetkých formálnych náležitostí exekučného titulu tak, ako ich vyžaduje ustanovenie § 34 Zákona o rozhodcovskom konaní a preskúmvaním materiálnej stránky zisťuje exekučný súd, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu. Splnenie podmienok zastavenia exekúcie musí mať povahu zjavného nedostatku exekučného titulu. V tejto súvislosti poukázal na nález ÚS SR 5/2000. Namietal, že postupom súdu v tejto veci a jeho výkladom ustanovenia § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní dochádza k nahradzovaniu konania o žalobách o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Navyše vytkol inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, spočívajúcu v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia. Záverom vytkol, že súd sa nezaoberal so splnením podmienok pre vznik spotrebiteľského vzťahu a nezohľadňoval a ani nevykonával dokazovanie o skutočnostiach svedčiacich o závere, k akému dospel a prioritne nedodržiaval zásadu pacta sunt servanda.

K odvolaniu oprávneného písomné vyjadrenie podané nebolo.

Sudca súdu prvého stupňa sa podľa § 374 ods. 4 OSP vyjadril tak, že odvolaniu oprávneného nemieni vyhovieť z dôvodu, že napadnuté uznesenie považuje za vecne správne.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením (podľa § 205 OSP a § 212 ods. 1 OSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

Z obsahu spisu vyplýva, že oprávnený svojím návrhom spísaným do zápisnice pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, Exekútorský úrad Bratislava, Záhradnícka 60, dňa 07. 11. 2009 požiadal súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o vykonanie exekúcie voči povinnej na vymoženie sumy 533,29 eura s príslušenstvom. Za exekučný titul označil Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a. s., spisová značka SR 08860/09 zo dňa 05. 10. 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19. 10. 2009 a vykonateľnosť dňa 22. 10. 2009. Vyššie označený súdny exekútor doručil dňa 11. 12. 2009 súdu prvého stupňa žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej súd prvého stupňa rozhodol napadnutým uznesením v spojení s opravným uznesením tak, že ju zamietol.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 13. októbra 2011 sp. zn. 3 Cdo 146/2011, uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3 z roku 2012 pod por. č. 46, zaujal stanovisko, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Vychádzal pritom z jednotného názoru súdnej praxe, že už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zaoberá tým, či rozhodnutie (iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané v súlade so zákonom, t.j. či bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie (iný titul) vykonateľné tak po stránke formálnej (z pohľadu právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané),

ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia - jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Exekučný súd je teda už v štádiu posudzovania splnenia zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie bezpochyby oprávnený posúdiť, či oprávneným označený exekučný titul (ne)bol vydaný k tomu kompetentným orgánom. Význam tohto oprávnenia tkvie v tom, že ak exekučný titul vydal orgán, ktorý k tomu nemal právomoc, ide o rozhodnutie ničotné, nevyvolávajúce žiadne právne účinky. Takéto rozhodnutie nespĺňa predpoklad materiálnej vykonateľnosti (záväznosti) a na jeho základe nemožno preto viesť nútený výkon rozhodnutia. Osobitosť postavenia rozhodcovského súdu spočíva medzi iným v tom, že jeho právomoc vec prejednať a rozhodnúť sa odvodzuje od rozhodcovskej zmluvy. Predpokladom právomoci rozhodcovského súdu je teda platné uzavretie rozhodcovskej zmluvy medzi zmluvnými stranami a to, či už vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky. Ak teda právomoc rozhodcovského súdu je závislá od existencie platnej rozhodcovskej zmluvy a exekučný súd má povinnosť v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, okrem iného, zisťovať rozpor exekučného titulu so zákonom, t.j. aj to, či bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie, je logické, že exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť, nielen to, či rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. januára 2013 sp. zn. 4Co 31/2013)

Z vyššie uvedeného možno vyvodiť záver, že exekučný súd, ktorý koná o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ak má pre to dostatok skutkových a právnych poznatkov, je v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou doložkou viazaná.

Podľa § 251 ods. 4 OSP na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu (Exekučného poriadku) sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 OSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 169 ods. 1 OSP v písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. Ak súd rozhodol o vykonateľnosti uznesenia až po jeho právoplatnosti (§ 171 ods. 3), uvedie dôvody, pre ktoré viazal vykonateľnosť až na právoplatnosť rozhodnutia.

Ustanovenie § 169 ods. 1 OSP ukladá súdu v písomnom vyhotovení uznesenia uviesť, ktorý súd ho vydal, ďalej označenie účastníkov a veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní a deň a miesto vydania uznesenia. V nadväznosti i na ustanovenie § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení súd musí stručne, jasne a výstižne vysvetliť, akými úvahami sa pri rozhodovaní spravoval a ako vec právne posúdil. Zároveň musí dbať na to, aby odôvodnenie bolo presvedčivé. Povinnosť súdu riadne odôvodniť uznesenie je takto odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu jeho rozhodnutia, a preto musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Súd sa preto v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými

rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky zistené skutočnosti, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Jeho účelom je totiž preukázať správnosť rozhodnutia a súčasne je i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí.

Odvolačný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia zistil, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, keď neuviedol, na základe čoho dospel k záveru, že zmluva o úvere má povahu spotrebiteľskej zmluvy a zmluvná doložka je v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neplatná. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvého stupňa k svojmu záveru dospel predčasne, pretože v spise absentujú všeobecné obchodné podmienky, teda aj rozhodcovská doložka, a preto odvolací súd dospel k záveru, že exekučný súd pri svojom rozhodovaní nemal dostatočný podklad na svoje rozhodnutie. Predovšetkým súd nemal dostatočný podklad vo vykonanom dokazovaní k tomu, aby mohol v odôvodnení svojho rozhodnutia citovať rozhodcovskú doložku a konštatovať, že takto formulovaná rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je v zmysle § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neplatná. Vyššie uvedeným postupom súd prvého stupňa okrem jeho predčasnosti založenej na nedostatočne zistenom skutkovom stave, založil aj nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacím súdom, a preto je jeho rozhodnutie nezrozumiteľné a nepreskúmateľné, v rozpore so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 2 Ústavy SR. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia v dôsledku nedostatku dôvodov alebo jeho nezrozumiteľnosti je vždy dôvodom na zrušenie takéhoto rozhodnutia. Výrok rozhodnutia musí byť dostatočne odôvodnený a dôvody musia byť jasné a presvedčivé. Výrok, ktorý nemá svoj obsah v odôvodnení, nemožno za taký považovať. Nedostatok tohto obsahu sa môže prejavíť v nezrozumiteľnosti a tým aj nepreskúmateľnosti dôvodov, prípadne nedostatku dôvodov, čo nedáva podklad pre výrok. Prítom nie je rozhodujúce, že výrok by bol pri správnom odôvodnení správny. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces a táto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného odvolania v zmysle § 205 ods. 2 písm. a) OSP.

Pre vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (ods. 2), v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP).

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.